

Војне заставе

На централној прослави Дана Војске Србије у Такову и обележавања два века Таковског устанка, председник Републике Србије додељује војне заставе јединицама ранга бригаде Војске Србије.

„Застава је највећа светиња војничка, свето знамење војничке части и дужности, војничке славе и поноса“, рекао је генерал Степа Степановић, који је био министар војни када је краљ Петар I Карађорђевић, уз почасну паљбу и парадни марш, свечано уручио војне заставе пуковима Српске војске на Бањици, 1911. године.

Војне заставе Војске Србије уређене су Правилем о грбу Војске Србије, војним заставама, војним ознакама и другим симболима и обележјима Војске Србије из надлежности председника Републике Србије. Оне представљају карактеристична обележја која традиционално симболизују припадност војном саставу, војничку част и јединство јединице или брода.

Право на војну заставу имају јединице ранга бригаде и бродови речних јединица (на крми и прамцу брода према одредбама Правила бродске службе). Војне заставе имају 24 јединице Војске Србије. Председник Републике поводом овог великог јубилеја уручује 23 војне заставе, а војна застава Кадетској бригади већ је уручена.

* * *

Уочи Првог српско-турског рата 1876. године, на предлог министра војног, одобрено је да се набаве заставе за 77 батаљона 2. класе народне војске, а до 18. јуна 1876. заставе су добили батаљони 1. и 2. класе народне војске и 29 ескадрона коњице. По Уредби о заставама из 1884. године, заставе су, на Цвети 1886. године, добили активни пешадијски и коњички пукови, гардијски ескадрон, резервни пешадијски пукови и резервни коњички дивизиони и краљева гарда. Тада су додељене 33 заставе.

Додела нових застава јединицама српске војске увек је вршена свечано, уз највеће државне и војне почести. Тако је 1911. године, на свечаности на Бањици, краљ Петар I Карађорђевић, у присуству министра војног Степе Степановића, предао пешадијским и коњичким пуковима, гарди и жандармерији, 51 заставу. На истом месту је 1930. године краљ Александар доделио 69 застава пешадијским и коњичким пуковима, краљевој гарди и жандармерији.

У току Народно-ослободилачког рата пролетерским бригадама заставу је предавао врховни командант Јосип Броз Тито или његов изасланик. Те заставе задржане су у јединицама ЈНА све до 22. децембра 1951. године, када су додељене нове заставе.

После реорганизације Војске Србије заставе бригадама уручиване су на свечаностима поводом њиховог формирања. На свечаности у Такову бригаде добијају нове заставе, а старе се односе на чување у Војни музеј.

* * *

Главни део војне заставе (аверс и реверс) израђен је од дуплог креп-сатена или свиле, у облику квадрата и са три стране је украшен ресама. На десној страни главног дела војне

заставе, када је застава у положају за поздрав, налази се застава Републике Србије са Малим грбом Републике Србије на средини заставе.

Друга страна војне заставе је у боји карактеристичној за јединицу ранга бригаде. На средини заставе налази се амблем јединице ранга бригаде, изнад амблема – полукружни натпис њеног пуног назива, а испод амблема текст односно девиза „ЗА СЛОБОДУ И ЧАСТ ОТАЏБИНЕ“.

Трака (лента) војне заставе је у бојама заставе Републике Србије и од истог је материјала као и главни део заставе. На краћим странама украшена је ресама у боји злата. На једном крају траке (ленте) војне заставе извезен је Мали грб Републике Србије, а на другом крају, на супротној страни од грба, исписан је назив јединице. Трака (лента) војне заставе на једној трећини своје дужине (на крају где се налази Мали

грб Републике Србије) пролази кроз два месингана прстена, која су причвршћена за врх дршке копља. Гајтан војне заставе (са ресама и по једном кићанком на крајевима) израђен је од срме у боји злата.

Копље за војну заставу састоји се од главе са врхом и дводелне дршке са оковом. Глава копља за војну заставу састоји се од основе, врата, јабуке и финијала. Основа главе се причвршћује за дршку са два месингана завртња. На врат главе причвршћују се трака (лента) војне заставе и гајтан са кићанком. Јабука је постављена на врат копља, а на њој се налази финијал у облику шиљка који је израђен од месинга у који је уметнута апликација крунисаног двоглавог орла са штитом и оцилима у боји сребра.

Дршка копља војне заставе је израђена од храстовог дрвета који је лакиран безбојним лаком и има два дела која су спојена месинганим муфом на увртање. Оков копља војне заставе састоји се од основе и штитника. Оков копља је израђен од месинга. Основа копља се оковом причвршћује за доњи крај дршке са два месингана завртња. Штитник је конусног облика са заобљеним врхом.